

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

Látogató- és családbarát szempontok érvényesülése a hazai ökoturisztikai létesítmények tervezése és kivitelezése során

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

Dr. Kiss Gábor
természetvédelmi és ökoturisztikai referens (VM NPTF)

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2011” pályázat

Előzmények

- Tárcaközi munkacsoport az Ökoturizmus-fejlesztési stratégia kormányzati feladatainak megvalósítására (KvVM, ÖM, MT Zrt.)

- 2009 Útmutató látogató- és családbarát ökoturisztikai bemutatóhelyek tervezéséhez, kialakításához (Pannon Egyetem Turizmus Tanszék koordinálásával)

- 2010 „Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat meghirdetése (KvVM, ÖM, MT Zrt.)

„Az év ökoturisztikai létesítménye” pályázat célja

*„... az ökoturisztikai létesítmények, illetve működtetőik megmérettessenek **kínálatuk látogató- és családbarát jellege alapján.**”*

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat

	<i>Látogatóközpont</i>	<i>Pályázó szervezet</i>
1	Kápolnapuszta Bivalyrezervátum	BfNPI
2	Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont	BNPI
3	Dráva Kapu Bemutatóközpont	DDNPI
4	Ócsai Tájház és Turján ház	DINPI
5	Csapody István Természetiskola és Látogatóközpont	FHNP
6	Hortobágyi Látogatóközpont és Kézművesudvar	HNPI
7	A Természet Háza	KNPI
8	Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont	ÖNPI
9	Sport Beach	Bál-Na Produkció Kft.
10	Körösök Völgye Látogatóközpont	Körösök Völgye Natúrpark Egyesület
11	Kis-Balaton Ház	Nyugat-Dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság
12	Pangea Egyesület Breuer László Oktatóközpontja	Pangea Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület
13	Felső-Kiskunsági Ökokiállítóhely	Rendek Ökocentrum Kft.

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat

	Tanösvény	Pályázó szervezet
1	Pele apó tanösvény	BfNPI
2	Felsőtárkányi „háromkörös tanösvény”	BNPI
3	Denevér Tanösvény	DDNPI
4	Sas-hegyi tanösvény	DINPI
5	Katalinpusztai tanösvények	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erdészeti
6	Saághy István Tanösvény	Szombathelyi Erdészeti Zrt.
7	Tiszavirág Ártéri Sétaút és Tanösvény	Szabics Bt.
8	Hotel Szépalma (Szépalmai séta)	Szépalma-Gazda Kft.
9	Tisza-tavi Vízi Sétány és Tanösvény	Onogur Bt.

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat nyertesei

Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat nyertesei

Katalinpusztai tanösvények (Vác, Gyadai-rét)

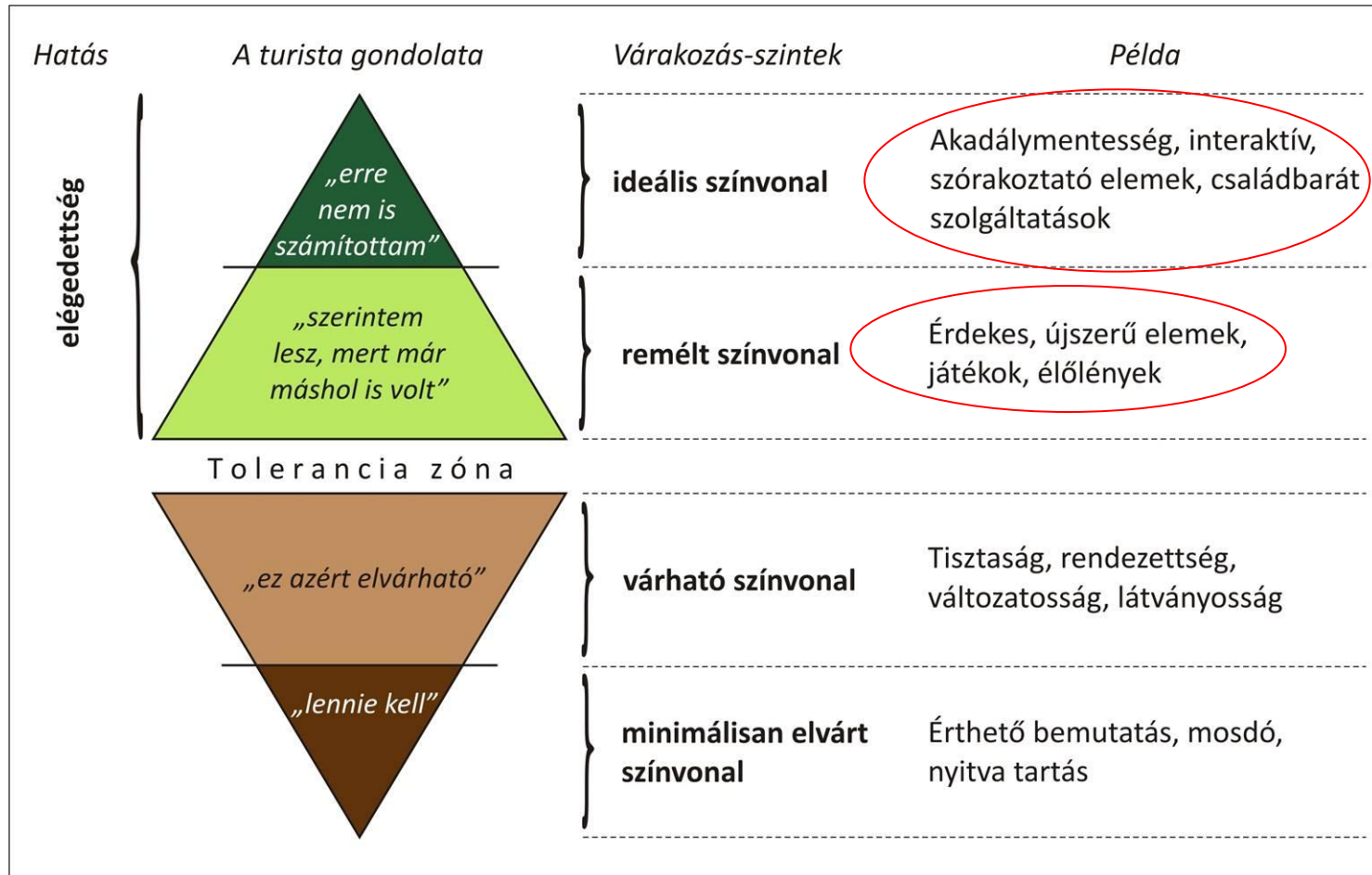

látogató- és családbarát jelleg

innováció

A fogyasztói várakozás szintjei (forrás: Útmutató látogató- és családbarát ...)

látogató- és családbarát jelleg

élmény

látogatói elégedettség

ismeretátadás eredményessége,
szemléletformáló hatás

innováció

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ látogató- és családbarát jelleg, mint szempont

Álló fák fatömegének (térfogatának) becslése (m³)

Az egyes fák fatömegének meghatározásához mérnünk kell a fa **mellmagassági** (a földtől 1,3 m-re mért) **törzsátmérőjét** (d_1) és **magasságát** (h). Az átmérő a magasság és a fajaj ismeretében a faegyed térfogata kiszámítható a: $v = g \cdot h^3$ képlet alapján,

ahol v = **fatérfogat** (m³), $g = \frac{d_1^2 \cdot \pi}{4}$ = a mellmagassági átmérőből számított **körlap terület** (m², ez esetben az átmérőt m-ben kell

behelyettesítenünk), h = **famagasság** (m), f = az **alakszám**, amely olyan fafajra jellemző viszonyszám, ami megmutatja, hogy a fatörzs köbtartalma milyen mértékben tér el a szabályos henger köbtartalmától (v_h) (1. sz. Ábra). Méréseink mellett tehát ezt a fafajra jellemző viszonyszámot is ismernünk kellene a fatérfogat megállapításához.

A gyakorlatban olyan táblázatokat használunk az egyes fák fatömegének megállapításához (**fatömegtábla**), amelyekből a mellmagassági átmérő és a magasság függvényeképpen egyenesen a fa köbtartalmát olvashatjuk ki. (2. sz. ábra)

A mellmagassági átmérőt az erdészek általában egy nagyméretű tolmérővel az ún. **átlatóval** tudják megmérni (3. sz. kép), míg a famagasság mérésére különféle egyszerűbb és bonyolultabb optikai eszközök szolgálnak (4. sz. kép).

Példaként keressük ki az előtűnk álló 15 m magas 20 cm mellmagassági átmérőjű kocsánytalan tölgy köbtartalmát a fatömegtáblából. (2. sz. ábra)

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ **A látogatóknak tervezünk!**

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ **Mi az a látogatóközpont?**

Alapfunkciók, alapszolgáltatások

Kiegészítő szolgáltatások

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ látogatóközpontokban könnyebb

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

► látogatóközpontokban könnyebb

Sisa Pista barlangja

6

A környékbeliek úgy tartják, hogy a tanösvénynek helyet adó Oszlai-árok egyike volt Sisa Pista menedékhelyeinek. A hagyomány alapján azok az üregek szolgálnak, amelyek az árok állomással szemben emelkedő nagy sziklafalán nyílnak.

Sisa Pista a hagyomány szerint cimboráival - a csendőrök elől rejtőse - gyakran tanúzott az Oszlai-árok nagy sziklaüregében, amelyet a népgyelv "Sisa Pista barlangjának" nevez. A barlangnak ma már nyoma sincs, az árok nyugati oldalának sziklafalán a puha kősetbe mindössze kisebb üregek mélyülnek. Es nem zárja ki egy egykori nagyobb üreg létezését, hiszen a puha üledékek alkotta kősetfal az elmúlt évszázadban jelentősen lepusztulhatott, erodálódhatott, a lepusztult törmelék az üreget feltölthette.

As árok kősetfalának egyik sziklaüregre több méter magasságban nyílik

A sziklaüregek egyes állatfajok, például a bors számára kedves élőhelyet biztosítanak

A hagyomány szerint Sisa Pistának az Oszlai-árok sziklaüregén kívül még több rejtékhelye is volt a Börzsönyben és a szomszédos Cserhátban. A Csóvángostól délnyugati irányban lévő Szabó-kövek sziklagerincébe mélyülő Haramia-lyukat a környékbeliek szintén a nógrádi betyár egykori búvóhelyének tartják. A néphit szerint Sisa kedvelt búvóhelyei voltak a Diósejenő fölött emelkedő Kámer hegy sziklaüregei, a Csepegők és a Hugó-villa. Ipolyságtól (Sahy) keletre, a Tésma (Tésimák) határában emelkedő Új-hegy egyik kőlyukát, továbbá a herencsényi Szilvágy-hegy egyik homokkőbe mélyülő üregét is Sisa Pista barlangjának tartja a hagyomány.

Sisa Pista mesél ...

Engem meg egy fehérnép Nagyorosziából tréfát meg eccer. Ojjan szép, kerek-piroszposzós orcsójú, finyes-barna hajú jóny vót, hét falu legínye forgott utónna. En is pítvarkodtam nólla, még a rejtékhelyemet is megmutattam neki. Hej, bór ne tatterem vóna! Egy éccaka utónnam lopódozott a böllöngba, oszt meglótta, mikó én meg a komóim egy pandurt agyusztótunk. Erre megjijéd, oszt uccu neki hazaszalatt. Nem tett lakatot a szőjóra, eszt ez egyget nem lehet eltagadni tüle. A csendőröknek se kellett több, lesbe aatak a hóuknó, oszt mikó a komóimmal lekkőzelebb hóstüánésőbe mentünk rajtunk ütöttek Vasba verve zsuppoltak minket Gyarmatra a tömlöcbe. Minket se ejtettek asz a fejünkre, hát éccaka megszöktünk, de új rejtéket kellett keresnünk. Hát kellett ez nekem, a betyár mindenit?!

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ Kell egy jó gazda!

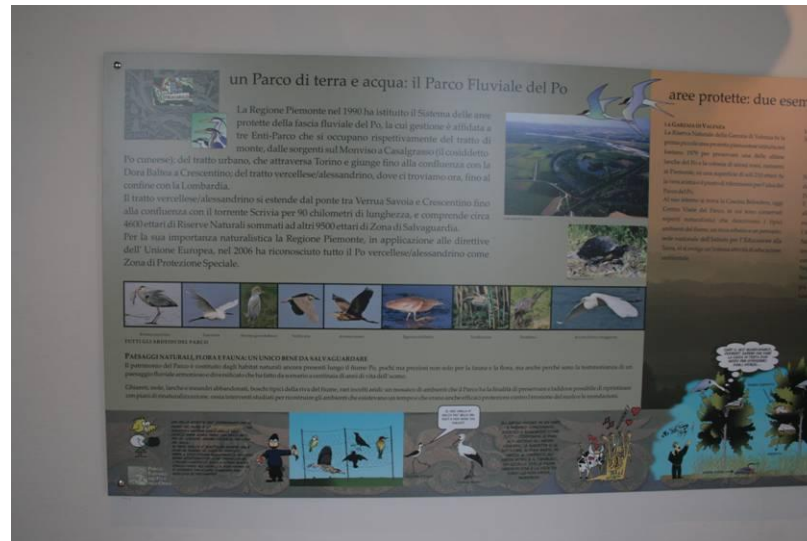
„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ **Mi a környezetbarát?**

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ párhuzamos interpretáció

„Az év ökoturisztikai létesítménye 2010” pályázat szakmai tapasztalatai

➤ **A vásárlás élménye**

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

